

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2465
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni število račun št. 11.409

Rešitev nemške vladne krize

VLADA GENERALA KURTA VON SCHLEICHERJA.

Zadnje dni je republika Nemčija preživela svojo najtežjo vladno krizo. Sivolasi državni predsednik maršal Paul von Hindenburg je do temeljev preizkusil vse možnosti, preden se je odločil za poslednjo možno rešitev. Zavedajoč se nevarnosti notranjega političnega položaja, ki je nastal zaradi temeljite pregrupacije moči posameznih strank z zmago desničarskih in levičarskih ekstremistov, je skušal doseči nacionalno koncentracijo, ki naj bi izhajala iz parlamenta in bi bila obenem od njega kolikor mogoče neodvisna, vsaj za primer najnujnejše potrebe. Mimo vsega tega mu je pa šlo tudi za ohranitev kontinuitete z notranjo in zunanjo politiko prejšnje prezidialne vlade gospoda von Papena. Iz tega razloga je poveril najprej mandat voditelju najmočnejše parlamentarne skupine, predsedniku narodne socialistične stranke Adolfu Hitlerju, toda z vezanimi naročili. Nikakor namreč ni hotel, da bi Hitler zagospodaril v Nemčiji po mili volji in bi vrgel državo v negotovost eksperimentov, ki ne bi sloneli niti na parlamentarizmu niti na načelih prezidialnega sistema von Papena. Ta poizkus je bil nujno potreben, kajti pokazal je, da narodnim socialistom ne gre za državo, temveč za — stranko!

Potem je prišel na vrsto centrum s prelato Kaasom, ki pa seveda tudi ni mogel izpolniti predsednikovih želj. Če se Hitlerju ni posrečilo doseči nacionalne koncentracije, se je to moglo še manj toliko šibkejšemu centrumu. Ko so bile onemogočene vse te možnosti, so se proučile še ostale, tičoč se izgledov obnovljene prezidialne vlade. Čim pa je postalo jasno, da parlamentarna rešitev ni mogoča brez resnih nevarnosti, se je sam po sebi postavilo vprašanje: Papen ali Schleicher? Predsednik Hindenburg je bil nekako moralno vezan na von Papena, da si se je prav dobro zavedal, da bi pomenilo dati mu ponovno mandat — napovedati vojno celokupnemu parlamentu, deželam in tudi težki industriji ter sploh odločilnim gospodarskim krogom. Tega se je pa zavedal tudi von Papen sam in je z gesto, ki je javnostni pričakovala, žrtvoval svoje lastne ambicije interesom države ter priporočal kot svojega naslednika na vodstvu prezidialne vlade svojega vojnega ministra generala

Kurta von Schleicherja. Schleicher je uvodoma stopil v stik s parlamentarnimi skupinami, povabil v Berlin Hitlerja, a ko je ta direktni sporazum odklonil, in se povabilu sploh ni odzval, je brez oklevanja skoraj v kratkih 24 urah sestavil novo vlado, ki je med tem že položila prisego in prevzela svoje posle. Mandat, ki ga je prejel, je tako širok, da mu daje pooblastila, kakršnih po prvem nemškem kancelarju knezu von Bismarcku v Nemčiji še nihče ni imel. Kurt von Schleicher je obenem državni kancelar, vojni minister, komisar za Prusijo ter zaupnik Hindenburgovega kroga, ki se naslanja na znani »Herrenklub«. V svojih rokah združuje torej vso moč in je dejansko danes diktator države.

Po izjavah, ki jih je podal sam, hoče novi državni kancelar, ki je nenavadno močna in široka osebnost, posvetiti glavno skrb vprašanjem notranje politike, posebno gospodarstvu in brezposelnosti, v zunanji politiki pa bo vodil politiko zbliževanja s Francijo. Važno je Schleicherju tudi to, da se takoj razčisti vprašanje odnošajev med državo in Prusijo, ki so postali po Papenovi krivdi nevarno napeti. Naposled pa bo skušal prepričati vsak spor med svojo vlado in državnim zborom. Pojasnil bo parlamentu najbrže že takoj po konstituiranju, t. j. še ta teden, da hoče predsedovati kabinetu narodne slege, ki naj skuša rešiti tekoča vprašanja, naj pa opusti vse namere revizije weimarske ustave. Kakor piše dobro poučena »Deutsche Allgemeine Zeitung«, bo ta Schleicherjeva vlada samo prehodnega značaja in bo njena glavna naloga priprava kesnejše resnične koncentracije vseh nacionalnih elementov Nemčije. Novi kancelar bo storil vse, da bi pridobil za sodelovanje zlasti narodne socialiste; kakor mu bo to uspelo in ali mu bo sploh uspelo, bo pa pokazala seveda šele bodočnost. Narodni socialisti napovedujejo neizprosno borbo tako Schleicherju kakor prej Papenu, pa tudi Hugenbergovi nacionalisti mu niso preveč naklonjeni. Najbolj so zadovoljni z njim morda še centrumci, ki jim je glavno pač to, da je izginil njihov odpadnik von Papen. Ali bo torej Kurt von Schleicher imel s parlamentom več sreče kakor jo je imel von Papen, bo pokazala že najbližja bodočnost.

Pred konferenco petih velesil

PRELIMINARNA POSVETOVANJA DRŽAVNIKOV. — PRIČAKOVANJE NEURATHA. — POSREDOVANJE MED ITALIJO IN FRANCIJO.

ŽENEVA, 5. decembra. Posvetovanja predstavnikov velesil so v polnem teku. Sestanek petorice bo čim bo prišel v Ženevo nemški zunanji minister von Neurath, do njegovega prihoda pa se bodo še nadaljevala posvetovanja med Macdonaldom, Herriotom, Normanom Davisom in baronom Aloisom. Ker potekajo posvetovanja v najstrožji tajnosti, doslej še ni bilo moč izvedeti, katera aktualna vprašanja so bila razen vprašanja o nemški vojaški enakopravnosti še v razpravi. Domneva se, da sta sklenila Macdonald in Norman Davis skupno delati na tem, da se ob tej priliki najde rešitev ne le vprašanja nemške enakopravnosti, temveč da tudi skupno posredujeja pri francoski in italijanski vladi, da se že vendar končno reši francosko-italijanski pomorski spor. Ker pa bi se morala rešitev tega spora doseči samo na podlagi in v okviru

londonskega sporazuma po omejitvi pomorskega oboroževanja, se bo moral razpravljati nedvomno celoten problem redukcije oboroževanja na morju. Zato se pričakuje, da bo moral na konferenci petih velesil takoj po končani razpravi o vprašanju nemške enakopravnosti sodelovati tudi predstavnik japonske vlade. V zvezi s tem se zatrijuje, da bo japonska delegacija že dni objavila svoj razorožitveni načrt. Ta japonski načrt se specialno nanaša na redukcijo pomorskega oboroževanja in v tem pogledu osvaja tezo, ki jo vsebuje francoski razorožitveni načrt.

STAVKA V ATENAH.

ATENE, 5. decembra. Stavka v Atenah se neprestano širi in zavzema že nevaren obseg. Stavkovnemu gibanju so se pridružili tudi že peki. Prav tako so izjavili tudi voditelji železniških in poštinskih uslužbencev, da bodo stopili v stavko.

Italija pošilja Madžarski vojna letala

VČERAJ JE LETELO IZ ITALIJE P REKO AVSTRIJE NA MADŽARSKO ZOPET ŠEST NOVIH VOJNIH LETAL. TAJNO PRIPRAVLJANJE LETALSKIH OPORIŠČ.

DUNAJ, 5. decembra. Včeraj so dospela najprej iz Celovca, nato pa kmalu po 12. uri še iz Gradca poročila, da leti nad ozemljem avstrijske republike od jugozahoda proti severovzhodu v veliki višini šest zelo močnih letal neznanega izvora. Letalska postaja v Thalerhofu je skušala ugotoviti, kako so letala označena, da bi tako dognala, kateri državi pripadajo, ugotovila pa je le, da so vojaška. Značilo so manikali, da si so po mednarodnih določilih strogo obvezni. Prav tako mora država, ki pošlje svoja letala v ozračje druge države, to o tem obvestiti. Polet teh šestih skrivnostnih letal preko Avstrije je vzbudil zato veliko pozornost in senzacijo.

DUNAJ, 5. decembra. Dosedanje poizvedovanje o včerajšnjem poletu

šestih vojaških letal preko Avstrije je ugotovilo, da so priletela iz Italije, odletela pa na Madžarsko. Obenem je postalo tudi čisto jasno, da gre v tem primeru, kakor tudi v sličnem pred dvema tednoma, za tajen transport vojaških letal iz Italije na Madžarsko, kjer pripravlja Italija močno letalsko oporišče. Kakor je znano, je Madžarski po mirovni pogodbi prepovedano vzdrževanje vojnihih letal in ker bi bil transport po železnici gotovo nemogoč, ker bi moral pasirati Avstrijo ali Jugoslavijo, dobavlja sedaj Madžarski Italija letala po zraku brez znakov države, da bi tako zabrisala sled. Zadeva bo gotovo vzbudila veliko mednarodno senzacijo in bo rodila neprijetne posledice.

Lista vlade generala von Schleicherja

KABINET JE BIL DANES IZPOPOLNIEN IN JE KOMPLETEN. — ZANIMANJE ZA JUTRIŠNJO OTVORITEV PARLAMENTA.

BERLIN, 5. decembra. Predsednik republike maršal von Hindenburg je podpisal ukaz o imenovanju nove vlade, ki je sestavljena naslednje: Državni kancelar in vojni minister general von Schleicher, zunanji minister von Neurath, finančni minister grof von Schwaerinn-Krossig, prometni minister Eitz von Rübenach, minister za delo Syrup, notranji minister dr. Bracht, državni komisar za preskrbo dela Gercke in minister brez portfelja Pöhlitz.

BERLIN, 5. decembra. Na predlog državnega kancelarja je maršal Hin-

denburg imenoval profesorja Warmboldta za ministra za narodno gospodarstvo in barona Braunza za ministra za prehrano. S tem je nemška vlada kompletna. — Splošno zanimanje javnosti je posvečeno sedaj jutrišnjemu sestanku državnega zbora, čigar plenum se sestane ob 17. k prvi seji, da se konstituirata. Poslanci vseh strank so že polnoštevilno zbrani v Berlinu, med njimi tudi Hitler. Ni še gotovo, če se bo kancelar von Schleicher še v tekočem tednu predstavil državnemu zboru, ker je mogoče, da se bo to zgodilo šele po Božiču ali Novem letu.

Zbliževanje med Turčijo in Francijo

POPOLNO SOGLASJE V VSEH MEDSEBOJNIH SPORNIH ZADEVAH. VRAČANJE K »TRADICIONALNEMU PRIJATELJSTVU«.

ANKARA, 5. decembra. Pred dnevi so bili sklenjeni nekateri sporazumi med Francijo in Turčijo glede posameznih vprašanj železniškega prometa v obmejnem ozemlju napram Siriji. Ti sporazumi so zelo važni, ker odstranjujejo tudi nekatere spore med Turčijo in Francijo. Ta sporazum je bil podpisan s posebnim veseljem in zadovoljstvom, zlasti s strani Turčije. Že pokojni Aristide Briand je imel važno vlogo pri zbliževanju obeh držav, predstavniki turške republike pa ne bodo nikoli pozabili, kaj je storila

Francija zanje v borbi za neodvisnost. Opuščajoč dosedanje azilske težnje panislamizma, obrača Turčija danes svoje poglede k Evropi. Istovetnost kulture, pravnega sistema in politični ideal so že močno približali Turčijo Franciji. O priliki tekočih pogajanj je treba izrabit priložnost in se pripraviti naposled na vrnitev k »tradicionalnemu prijateljstvu«, ki naj bi, kakor že v preteklosti, imelo podlago v skupnih interesih obeh držav in bi zamenjalo sentimentalnost s stvarnostjo.

Preradovićev uspeh na Dunaju

DUNAJ, 5. decembra. V soboto zvečer je bila v dunajskem »Akademie-Theatru« premiera komedije »Ali se razumemo?«, ki jo je napisal znani zagrebški književnik Petar Preradović mlajši. V glavnih vlogah sta nastopila prvaka »Burgtheatra« ga. Bleibtreu in g. Reimer. Pri premieri je doseglo Preradovićevo delo pri občinstvu tako velik uspeh, kakoršen je redek celo na Dunaju. Autor, kakor tudi glavni igralci, so bili nič manj kakor 43-krat poklicani pred zastor. Gledališče je bilo razprodano in je premieri prisostvovalo najelitnejše dunajsko občinstvo.

Amerika bo priznala sovjetsko Rusijo

WASHINGTON, 5. decembra. Napram izjavam demokratskih voditeljev namerala novo izvoljeni predsednik Združenih držav Roosevelt takoj po svojem nastopu predsedniškega mesta 4. marca 1933. prijeti pogajanja z Moskvo glede formalnega priznanja sovjetske Unije. Obenem naj bi se sklenila tudi trgovinska pogodba z Moskvo. V maju prihodnjega leta se bo podala s tem namenom v Moskvo posebna ameriška delegacija, ki bo proučila ves položaj in izvršila vse priprave za končna pogajanja.

Dnevne vesti

Odlikovanja. Z zlatimi in srebrnimi akademskimi palmami so bili včeraj ob priliki poseta francoskega poslanika Naggia v Ljubljani odlikovani člani francoskega instituta in francoskih krožkov. Z zlato palmo je bil odlikovan, prof. Gasparin s srebrno pa ga Marija Rapočeva in g. Janko Kotnik. Naše iskrene čestitke!

Himen. Včeraj ob pol 11. uri je bil v molitnici starokatoliške cerkve v Narodnem domu poročen g. Drago Vojska, pisarniški ravnatelj pri g. dr. Kukovcu, z gospodično Frido Ackermannovo iz Maribora. Bilo srečno!

Iz poštnih službe. Premeščeni so: Grida Hauptmann iz Murske Sobote v Ljubljano, Valerija Gozdnikarjeva iz Žuženberka v Maribor, Viktor Skvarča iz Maribora v Ljubljano, Josipina Zavrtanikova iz Ptuja v Novi Sad, Romana Pfeiferjeva iz Gornje Radgone v Maribor, Anton Sever iz Ljutomer v Maribor, uradniški pripravnik Josip Sentočnik z Maribora k sekciji Maribor, Antonija Simonova iz Marnberga na Maribor 2., Simon Polajnar z Maribora 2 na Maribor 1, Maks Šnuderl iz Maribora k Sv. Lenartu v Sl. goricah in Josip Pisanec iz Maribora k Sv. Lenartu v Slov. gor.

Kontrola vnosa in iznosa valut pri tranzitnih potnikih. Finančno ministrstvo je izdalo odlok o kontroli tranzitnih potnikov glede vnosa in iznosa valut v oziroma iz naše države. V smislu tega odloka morajo obmejne carinarnice opozoriti vsakega tranzitnega potnika, da ne more iznesti iz naše države valut, ki jih ima s seboj, če jih pri vnosu v našo državo ne prijavi. Organi obmejnih carinarnic morajo takim potnikom, ki nosijo s seboj valute, izstaviti na posebnih formularjih potrdilo, čigar duplikat prejme potnik, ki se mora na prijavi podpisati. Količine valut se seveda pri tem točno kontrolirajo. Na podlagi tega potrdila potem lahko tranzitni potnik v teku enega meseca zopet iznese iz naše države prijavljene valute.

Važno opozorilo glede carinjenja poštnih pošilk. Carinski oddelek finančnega ministrstva je dostavil te dni vsem carinarnicam dopis, po katerem morajo biti vse poštni pošiljke, ki se uvažajo iz tujine v našo državo, opremljene s fakturo, ki ima potrdilo lastnika blaga, da je faktura pravilna. Pogosto se dogaja, da se pošlje faktura s spremnim pismom brez potrdila lastnika in bodo odsej carinske oblasti v takih primerih postopale, kakor da fakture sploh ni. Po zakonu o skupnem davku na poslovni promet mora biti vsaka faktura za uvoženo blago opremljena z uradnim pečatom carinarnice in s podpisom carinskega organa. Tako overovljena faktura služi kot dokaz o načinu carinjenja pošiljke in pričča, če je skupni oziroma luksuzni prometni davek plačan na podlagi predložene fakture ali pa je carinarnica postopala, kakor da faktura sploh ni bila predložena.

Obiskovalci cerkvenega koncerta v sredo večer se opozarjajo, da sedeži niso numerirani, razlika v ceni je le med onimi v presbiteriju in stoli v ladji. Začetek točno ob 20. uri.

Ljudska univerza v Mariboru. Danes v ponedeljek 5. decembra ob 20.15 nadaljuje in zaključuje g. dr. F. Toplak započeto temo o spolnih zablodah mladine. To predavanje je dostopno samo ženskem spolu (dekleta nad 14 let). V petek 9. decembra pa predava g. prof. Teply o gospodarskih in političnih razmerah v Nemčiji.

Pod okriljem Ipavčeve pevske župe bo v ponedeljek, 12. t. m. ob 20. uri v union-ski dvorani v Mariboru koncert koroške pesmi. Nastopi pet pevskih zborov iz Koroške. Peli bodo najlepše koroške pesmi, med njimi take, ki se v Mariboru še niso pele. Ko so 10. novembra 1929 nastopili prvič v Mariboru pevci iz celovške okolice, je bila unionska dvorana razprodana in ni bilo nikomur žal, da se je udeležil prireditve. Isto je bilo 16. maja lanskega leta, ko so Korošci uprizorili v tukajšnjem Narodnem gledališču igro »Miklova Zala«. To pot dospe okrog 70 pevcev iz Zelske in Rožne doline ter Podjune in smo prepričani, da jih bodo Mariborčani pristočno sprejeli v svoji sredini ter se udeležili njihovega koncerta.

NAŠIM NAROČNIKOM! V sredo smo priložili položnice in prosimo vse one naročnike, ki jim je naročnina potekla, da jo čim prej obnovijo. Prosimo zlasti one naročnike, ki so z naročnino zaostali, da jo čim prej poravnajo, kajti s tem olajšajo upravi delo in sebi zagotovijo redno dostavo lista! Uprava »Večernika«.

CENJENE INSERENTE OPOZARJAMO, da se bodo odsej naprej mali oglasi sprejemali med tednom za številko, ki izide istega dne, do 10. ure, za sobotno številko pa v petek do 6. ure zvečer in v soboto samo do 9. ure dopoldne. Vse pozneje došle male oglase ne bomo žal mogli v isti številki več priobčiniti.

Iz društva stanovanjskih najemnikov. Jutri ob pol 20. uri bo v društvenih prostorih važna odborova seja. Odborniki pridite vsi! — Predsednik.

Dohodki mariborske carinarnice so znašali v preteklem mesecu skupno Din 3.903.519,50, in sicer dohodki uvoza Din 3.886.835,50, izvoza pa 16.681 Din.

Službeni list dravske banovine objavlja v letošnji 95. številki: uredbo o opravljanju prisega civilnih uslužbencev v službi pri vojski in mornarici; spremembe in dopolnitve uredbe o povračilu potnih in selitvenih stroškov civilnih državnih uslužbencev; uredbo o spremembah in dopolnitvah uredbe o skupnem davku na poslovni promet; nadalje navodila za izvedbo organizacije finančne kontrole; dopolnitev člena 12. pravilnika o organizaciji, notranjem delu in vzdrževanju službe v državnih bolnišnicah, ukinitve nakazovanja pokojnine privatnim upokojencem v inozemstvu; ustavitev dajanja dovolitev za nakup tujih plačilnih sredstev za vzdrževanje v inozemstvu; izprememba v staležu državnih in banovinskih uslužbencev na področju dravske banovine in razne objave iz »Službenih novin«.

Pozdravna prireditve poštarjev iz severnega dela dravske banovine. Tiho in skromno, vendar pa pristočno je včeraj popoldne pozdravila velika poštarska družina svojega novega ravnatelja g. dr. Janka Tavzesa. V veliki dvorani pri »Orlu« so se zbrali poštarji, ki so prihajali iz bližnjih in daljnih krajev, da izkažejo čast skupno z mariborskimi tovariši novouimenovanemu ravnatelju. Med nagovorilci: Vatrovčeve, gg. Kumerja in Monde, gđc. Pondelakove ter gg. Vodopivca, Štefanca, Božičeva, Maherla in Babiča se je prireditev spremenila v manifestacijo za delo v stroki in za domovino. G. ravnatelj Tavzes se je zahvalil za prisrčen pozdrav in v nadaljnjih besedah začrtal pot, po kateri morajo iti vsi poštni uslužbenci. Na prireditvi je zapel »Poštni rog« in odsek »Glasbenega društva« več narodnih pesmi.

Ponedeljek 5. Ponedeljek MIKLAVZEV VEČER Velika kavarna

Zgodovinsko društvo v Mariboru bo imelo svoj redni letni občni zbor v nedeljo 11. decembra ob 10. uri v Čitalnici Studijske knjižnice. Dnevni red: 1. Otvoritev. 2. Poročilo odbora. 3. Poročilo računskih preglednikov. 4. Volitve računskih preglednikov. 5. Slučajnosti. Kakor vsako leto bo tudi letos občni zbor ZDM revija mariborskih kulturnih delavcev.

Dar Pomožni akcij. Veleposestnik grof dr. Ferdinand Attems v Slovenski Bistrici je daroval tukajšnji Pomožni akciji vagon bukovih drv, tovarnar usnja Herman Berg v Mariboru pa 50 parov čevljev. Vodstvo Pomožne akcije se darovalcem iskreno zahvaljuje z željo, da bi našla mnogo posnemovalcev.

Državne zastave na Pobrežju. Na praznik zedinjenja 1. decembra je bilo kaj zanimivo opazovati državne zastave v naši veliki predmestni občini Pobrežju. Neki dobro situirani trgovec je napravil zastavo kar iz — papirja. Menda se je hotel s tem sploh norčevati iz proslave? V Primorski ulici so pa visele tudi pri zavednih Slovencih tako majhne zastavice ko žepni robci, in še te kar pod okni na vrveh, kakor da se ne bi mogli dobiti vsaj skromni drogi! V nekaterih ulicah pa jih sploh ni bilo. Treba bo posebej skrbeti tudi v okolici, da bo o tem oziru malo drugače!

Jugoslovansko akademsko društvo »Triglav« v Gradcu. Na 1. rednem občnem zboru 29. novembra t. l. je bil izvoljen naslednji odbor: Predsednik MUC Stanko Pogruic, podpredsednik MUC Erik Klinc, tajnik MUC Vladimir Breznik, blagajnik MUC Edgar Herg, knjižničar MUC Jerko Crsič, revizorja MUC Dušan Kunej, MUC Anton Glusič.

Gospodične, ki imajo veselje do gledališča in ki žele sodelovati pri operetni reviji »Pri belem konjičku«, naj se zgledajo v gledališki pisarni, ali pa pri režiserju Bachmannu.

PRI TRGANJU V ZOBEN IN GLAVI ALGA
navadno priporočajo
masažo
za masažo
Steklenica 14 Din. Oglas reg. pbd S. Br. 25.892/32

Strašen samomor v Maistrovi ulici. Včeraj zjutraj okrog 8. ure je bil poklican reševalni avtomobil v Maistrovo ulico št. 6, kjer je skočil v samomorilnem namenu na notranji strani poslopja v takozvani svetlobni ožrtini poleg stopnišča med obema hišnima traktoma iz četrtega nadstropja 33letni tamkaj stanujoči hotelski uslužbenec Alojzij Umek, doma iz neke vasi blizu Brežic. Priletel je na trda betonska tla z nogami, ki sta se mu prelomili tako, da so kosti prodrle skozi meso. Razen tega je dobil pri padcu hude notranje poškodbe in je obležal na mestu nezavesten. Reševalci, ki so bili v nekaj trenutkih na mestu, so ga nemudoma prepeljali v bolnišnico, kjer so zdravniki poizkusili vse, da bi mu rešili življenje, toda zaman. Po skoro sedemurnem strašnem trpljenju je Umek okrog 15. ure popoldne podlegel absolutno smrtnim poškodbam. Vzrok obupnega dejanja mladega človeka so bile slabe gmotne razmere in neozdravljiva bolezen.

Karambol. V soboto popoldne sta se pri obračanju na Grajskem trgu zadela dva avtomobila in je bilo pri tem eno vozilo poškodovano na zadnjem delu. Nezgoda se je zgodila po naključju in brez krivde voznikov.

Ukradena odeja. Predsinočnim okrog 23. je neznan tat izmaknil izvoščku Francu Plevniku z njegovega voza na Aleksandrovi cesti sivo konjsko odejo, vredno 165 Din.

Tatvina kolesa. V soboto zvečer je pustil okrog 22. ure mesar Vinko Gregorčič svoje črno pleskano in že rabljeno kolo v veži Žoherjeve gostilne na Tržaški cesti ter ga zaklenil, dočim je sam odšel v gostilniško sobo. Ko se je pa hotel podati domov, je opazil, da je kolo, vredno 600 Din, izginilo. Sled, ki jo je puščalo zaklenjeno kolo, je vodila po Primorski ulici in Fochovi cesti na Betnavsko cesto, kjer se je izgubila.

Nočni napad. Včeraj okrog 1. ure ponoči je bil najden v Jadranski ulici ob železniških zapornicah na tleh pleskarski pomočnik Weingerl iz Grajske ulice, ki ga je neki neznanec napadel in ga pobil na tla z lato, ki jo je odtrgal od bližnjega železniškega plota. Weingerl, ki ima precejšnjo rano nad levim očesom, ob enem pa toži o hudih bolečinah v križu in okrog srca, je bil prepeljan na svoje stanovanje, dočim išče napadalca policija.

Razne nesreče in nezgode. Na rešilni postaji sta morala poiskati prvo pomoč 23letni mesar Adolf Reich iz Nove vasi, ki se je včeraj dopoldne pri delu urezal z mesarskim nožem v levo roko in pa 5 letni Anton Witzmann iz Košakov, ki je padel tako nesrečno, da se je močno poškodoval na čelu. Ko sta bila obvezana, sta bila odpuščena v domačo oskrbo. Z rešilnim avtomobilom je bil prepeljan v bolnišnico železničar Edvard Gorenčan iz Mlinske ulice, ki si je pri padcu nevarno poškodoval levo koleno.

Vlomna tatvina. Včeraj popoldne je neznan storilec s poparejenim ključem odprl stanovanje strežnice Julijane Majheničeve na Aleksandrovi cesti. Odnesele je iz stanovanja 300 Din gotovine in zlate uhane. Majheničeva je opazila vlom, ko je prišla zvečer domov.

V sredo popoldne ob 3. uri radio-prenos tekme: Angleška — Avstrija v Veliki kavarni.

Narodno gledališče

Repertoar.

Ponedeljek, 5. decembra. Zaprto.
Torek, 6. decembra ob 20. »Boccaccio«.
Red A.

Sreda, 7. decembra: Zaprto.
Četrtek, 8. decembra ob 15. uri: »Trije vaški svetniki«. Znižane cene. Zadnjič.
— Ob 20. uri: »Friderika«. Znižane cene.

Marijin praznik v mariborskem gledališču. Na Marijin praznik, v četrtek, 8. tm, bosta v mariborskem gledališču dve predstavi: Kot popoldanska predstava z začetkom ob 15. uri se uprizori velezbavna kmečka veseloigra »Trije vaški svetniki«, ki letos že drugo sezono izborno zabava mariborsko občinstvo. To bo poslednja uprizoritev te veseloigre. Znižane cene. Kot večerna predstava se poje ob 20. uri Leharijeva priljubljena opereta »Friderika«, zelo melodijozno delo, ki je na našem odru popolnoma uspešno. To bo prva uprizoritev te operete po znižanih cenah.

»Nevihla« na mariborskem odru. Kot naslednja dramska novost se pripravlja »Nevihla«, drama slavnega ruskega pisatelja in nekdanjega ravnatelja carskega gledališča v Moskvi Ostrovskega. Ta tihično ruska drama je poleg »Ženitve« in »Revizorja« najbolj igrano delo v ruskem repertoarju vseh večjih gledališč. Režira J. Kovič.

Telesno zaprtje, slaba prebava, abnormno razkrajanje in gnjiloba v črevesju, pomnožena vsebina kisline v želodčnem soku, nečistost kože na obrazu, na hrbtu in prsih, čermasti turri, marsikateri ka-tarji, motne sluznice preidejo z uporabo naravne »Franc Jožefove« grenčice. Stevilni zdravniki in profesorji uporabljajo »Franc Jožefovo« grenčico že desetletja pri odraslih in otrocih, obeh spolov, z naj večjim uspehom. »Franc Jožefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Da jih dobite pravočasno
naročite še danes za
Miklavža in za Božič
»Tempo« čevlje na obroke
Maribor, Slovenska 18

Ne nasedajte pretkanemu sleparju. V zadnjem času se klati po mestu neki možki in dostavljajo raznim trgovcem in podjetnikom pismene prošnje, v katerih prosijo nek bivši avstrijski častnik invalid Weber za podporo. Izkazalo pa se je, da sestavlja te prošnje neki odpuščen carinik, ki jih po možkem, ki ga je policija davi aretirala, dostavlja dobrotnikom. V prošnjah slika navidezni častnik Weber kot invalid svoj obupen položaj in je na ta način izvalil od raznih trgovcev že večje zneske. Ljudje, bodite previdni in javite takoj vsak tak primer mestni policiji.

Čudno dete.

Brunetto Grossato je ime devet let-nemu dečku, ki je v pravem pomenu besede čudno dete. Deček je — dirigent, ki je s svojim talentom vzbudil pozornost pri orkestru in vsej javnosti. On je pred kratkim dirigiral Wagnerja in je pri tej priliki dosegel velik uspeh, zlasti, ker je dirigiral »Maistersingerje« na pamet.

»Zakaj pa ne gre vaša žena na dobrotelni koncert?«
»Ker je na eno uho gluha.«
»No, saj potem lahko zamaši še drugo!«

Pred občnim zborom Jugoslovanske nogometne zveze

RESNA BESEDA NA NASLOV LNP.

Po zadnjem letnem občnem zboru Ljubljanske nogometne podzveze, ki je potekel razmeroma mirno in brez običajnih nasprotij, je bilo pričakovati, da bo nova uprava vodila posle v zadovoljstvo vseh prizadetih. Pričakovanja pa se žal niso izpolnila. Dvojno mero LNP čutimo zlasti v Mariboru, in tako moramo znova ugotoviti, da se večina vprašanih rešuje z vidika »režimske« ali »nerežimske« priпадnosti in da ima še po tem merilu Ljubljana, ali boljše koalicije Primorje-Svoboda prednost pred ostalimi klubi. Kakor znano vodi posle LNP za okrožje Maribor takozvani medklubski odbor. Po nazivu bi se moglo sklepati, da odloča v njem več klubov. Temu pa ni tako. Po nekem pravilniku, ki pač ustreza težnjam LNP, imenuje vsak klub le enega zastopnika, dočim imenuje LNP enako število odbornikov in predsednika. Že ta imenovanja so pokazala sedanjo upravo LNP v pravi luči. Neglede na dejstvo, da tvorijo klubi ISSK Maribor, »Rapid«, Čakovečki SK, Pustakovečki SK in SK Mura večinsko skupino v MO, je LNP imenoval z eno izjemo vse odbornike in predsednika iz vrst SK Železničarja in SK Svobode. Za to sedanjo »večino« pa je zopet značilno, da je že na prvi seji odklonila vse predloge taktične večine. Posledica je ta, da se zastopniki petih klubov ne udeležujejo dela, ker pač ne morejo prevzeti odgovornosti za sklepe, ki so često le preveč klubsko pobarvani. Funkcionarji LNP, ki so prvotno izjavili, da bodo pri imenovanjih varovali proporc, ki odgovarja razmerju obeh skupin, so torej prav po nepotrebnem prenesli kvarne razmere, ki so bile doslej le privilegij Ljubljane, tudi k nam. Dvojica »Železničar« — »Svoboda« pa »vlada« dalje, ker ji očitno zadostuje, da ima oporo v LNPu in v skrupulu, ki se imenuje pravilnik za MO. Pri tem ju ne moti, da jima je 5 klubov izreklo nezaupnico!

Spor pa obstoja tudi med MO in tukajšnjimi sodniki. Ne glede na vprašanje pravne utemeljenosti sklepa sodnikov, da se ne pokore odločbam MO, pa je ta spor značilen v toliko, da sodniki prav sedanji upravi MO ne zaupajo. Da tudi ta spor ne more biti stvari sami v korist, je jasno.

Značilno pa je tudi zadržanje LNP v vprašanju razporeditve prvenstvenih tekem SK Rapida. Doslej je običajno odločal žreb, zlasti če prihaja itak le eno igrišče v pošte. Vrstni red je bil že začetkom tekmovanja določen in ni bilo razloga za spremembo. Koaliciji »Primorje«—»Svoboda« pa je šlo očitno za to, da odigra tekme z »Rapitom« še v lepem vremenu, ko je še obisk in s tem inkaso večil. Preko vseh osnovnih

določb pravilnika JNSa in brez zadevnega pooblastila v propozicijah je LNP odredil, da odigra tekmo z »Rapitom« najprej »Primorje«, nato »Svoboda« in »Ilirija« in šele 11. decembra (!) ISSK Maribor in SK Železničar. Za naše klube je očitno vsak termin dober. Menda tudi denarja ne rabijo.

Enako je tudi pri delegiranju sodnikov, čim je prizadeta koalicija, ustreže le njenim željam. Ni razumljivo v koliko je varovana objektivnost s tem, da mora vse tekme »Svobode« v Mariboru soditi sodnik iz Ljubljane, ko imamo tu za vsako tekmo neprizadete sodnika. Primer Dolinar nas v »objektivnosti« ne more prepričati. Stroški so torej po-

vsem odveč. In končno neobičajna agilitetnost kazenskega odbora v postopanju proti igralcem ISSK Maribora itd. Res je sicer, da se Celjanom ne godi boljše (postopek v zadevi »Slovan« : »Celje«), ali to nam še ne more biti v tolažbo.

Po demisiji predsednika LNP g. Rybača, ki je menda sam spoznal, da tako »delovanje« LNP ne more biti v prid razvoju slovenskega nogometa, bi bilo želeli, da to uvidi tudi celokupna uprava LNP.

Sedaj pred glavno skupščino Jugoslovanske nogometne zveze je skrajni čas, da odstrani LNP vsa nesoglasja, da uredi razmere v MO in ustvari znosno odnosa med klubi, ki naj mu bodo vsi enakovredni, da tako omogoči složen nastop na skupščini in s tem pogoji za uspešen nastop slovenske delegacije, ki letos gotovo ne bo imela lahkega dela in torej ne kaže, da bi hodila v Beograd v »skupinal«. Torej: caveat con-

Po včerajšnji tekmi izgleda prvenstvena tabela takole:

Primorje	5	2	3	0	11:6	7
Ilirija	5	2	1	2	18:12	5
Železničar	4	2	1	1	10:11	5
Maribor	4	2	0	2	13:9	4
Rapid	3	2	0	1	7:6	4
Svoboda	5	0	1	4	5:20	1

Ostale nogometne tekme.

Celje: Prvenstvena tekma: Atletik SK:SSK Celje 3:2 (3:1).

Zagreb: Prvenstvene tekme: Hašk: Železničar 1:0 (0:0); Concordia:Sparta 2:1 (1:0).

Novi sad: BSK (Beograd):Vojvodina 3:3 (1:0).

Beograd: Jugoslavija:Gračicar 5:2 (2:1).

Düsseldorf: Nizozemska:Nemčija 2:0.

Gradec. GAK:Sportklub 5:2 (2:1); Sturm:Wacker 2:0 (0:0); Südbahn:Kastner & Öhler 2:2 (0:1).

Prvenstvo v cross-countryju bo leta 1933 v Mariboru.

Na letošnji glavni skupščini Jugoslovanske lathkoatletske zveze, ki je bila včeraj v Zagrebu, se je določil razpored prvenstvenega tekmovanja za leto 1933, in sicer: cross country mest 19. marca. Državni cross country v Mariboru 2. aprila. Prvenstvo moštev 3. in 4. junija. Prvi del državnega prvenstva poedincev 8. in 9. julija v Zagrebu. Moško prvenstvo mest za poedince 12. in 13. avgusta. Drugi del državnega prvenstva za poedince 16., 17. in 18. septembra v Zagrebu. Mariborski klubi so bili na občnem zboru zastopani po gg. dr. Scheiblu, Bergantu in Fišerju. Podrobno poročilo o poteku skupščine bomo objavili prihodnjč.

Sokolstvo

Cross-country.

Včeraj je priredilo Sokolsko društvo Maribor-matica cross-country. Člani so tekmovali na 8 km, naraščaj pa na 4 km dolgi progi. Proga je vodila z letnega telovadišča proti Trem ribnikom, od tam pa do gostilne Wolfzettel. Naraščajski pa na isti progi, le da je bil obrat na prvi polovici proge. Pot je bila radi slabega, razmočenega terena zelo otežkočena in izrazito smučarska. Tekmovalo je 11 članov ter 12 naraščajnikov. Od članov je prispel prvi na cilj br. Tinta (Sok. I.) v času 33.50, 2. Herič (Sokol matica) 34.20, 3. in 4. mesto si delita Rbarič in Faneli (Sok. III.), 5. Rosin (Sokol Ruše), 6. Tratenšek (ISSK Maribor). Med naraščajniki je zmagal Drevenšek (Sokol matica) 21.25, 2. Jurkovič 21.57, 3. Paher (Sokol I.), 4. Pepevnik (Sokol m.), 5. Lešnik (Sokol I.), 6. Drčar (Sokol m.). Kot skupina je zmagal Sokol I., druga pa trojica Sokola III. Najboljšim posameznikom udeleženi družtev bodo izročene lične diplome.

Sport

Slovenski nogometni prvak poražen!

Nov uspeh mariborskega nogometa. Dramatičen potek prvenstvene tekme.

SK RAPID:SK ILIRIJA 4:3 (1:0).

Ilirija v Mariboru nima sreče. Tudi v včerajšnji tekmi je trčila na izredno razpoloženo moštvo Rapida, ki je dalo Iliriji primerno in dobro lekcijo, kako se nogomet igra. Kdor je pričakoval da ga bo morda Ilirija z igro ogrela in navdušila, je moral pač z resigniranim razočaranjem za pustiti igrišče, ker so bili gostje kaj skopi v prikazovanju lepe, koristne ali vsaj inteligentne igre.

Ilirjani si v celi tekmi niso mogli niti za hip pridobiti simpatije. Pokazali so razmeroma dober start, toda mnogo preoster; tudi so pridno pridobivali prostor nimejo pa v napadu niti enega strelca, ki bi bil v stanju, da vsaj poskusi izkoristiti tistih par šans. V celoti so napravili še klavnernejši vtis od zadnjega nastopa proti Železničarjem, videti pa je, da v resnici ne razpolagajo z močnejšimi igralci. Kolikor toliko so zadovoljili edino krilci, ki so zastavili nekatere protivne akcije po sredi in neumorno pošiljali žoge naprej. V napadu je odgovarjal edino Pfeifer. Bil pa je preveč navezan nase, da bi se bil ogel bolj pokazati. Ožja obramba je bila v prvem polčasu nekam solidna. Pozneje se je kajpada jasno pokazala vsa nesposobnost branilcev, ki sta kar po vrsti dopuščala čiste strele iz neposredne bližine. Vsa ostala mesta so bila zasedena le s povprečnimi igralci.

Rapid je nastopil zopet s Hellerjem v napadu, ki pa je bil najslabši mož na polju in je sploh igral zelo klaverno vlogo. Steber moštva je ožja obramba z odličnim Barlovičem na čelu. V haljih je bil najbolj priden in viden Fučkar; zlasti je navezal zelo koristen kontakt z napadom.

Seifert je pokazal srednjo igro; grajati pa moramo njegov preoster start. Svetovali bi mu, da v bodoče opusti tako igranje, ker bi se to lahko hudo maščevalo. To velja tudi za Hardinka. Baumel bi bil moral voditi napad, v resnici se je pa pograeval v triju in včasih le preveč zadrževal igro. Sicer pa je še najbolj ugajal v napadu Venko s svojo premišljeno in požrtvovalno igro, zato je tudi prihajal bolj do izraza. Podpore od svojih partnerjev ni imel mnogo, in če je odločil tekmo v korist svojega moštva, je to njegova čisto privatna zasluga, utemeljena v njegovi lastni iniciativi.

Igra ni bila v vsem svojem poteku pa prav do poslednje sekunde niti najmanj prijateljska. Bila je v resnici prava, tipična prvenstvena borba. Mnogokrat je bila tudi zapletena s sirovostmi, tako, da so se kazenski streli kar vrstili. Z igro v celoti ne moremo biti zadovoljni, ker je bila preveč ostra, nudila je sicer napete trenutke, v splošnem pa je bila brez prave vsebine in tudi precej revna.

Gole so dali: Hardinka v 2. minuti prvega polčasa in v 2. minuti drugega polčasa. V 5. drugega polčasa Pfeifer, in v 17. isti igralec izenači na 2:2. V 31. Hardinka zopet doseže vodstvo 3:2 za Rapid; v 38. zopet izenači Varšek 3:3 in v 44. postavil Venko končni rezultat 4:3 za Rapid.

Sodil je g. dr. Planinšek. Njegova zasluga je, da je tekma končala brez večjih incidentov.

Prihodnjo prvenstveno tekmo odigra Rapid s ISSK Mariborom v nedeljo 11. tm.

nas spravil v napačno smer«, je tožil. »Držali smo se preveč na levo. Podnevi je to težko, ponoči nam bodo zvezde pokazale pot. Podnevi je nebo prazno«.

Sklenili smo, da se odpotujemo. Sedli smo na črne, od dežja izprane tramove. Doktor je vzel iz nahrbtnika kruh, klobaso, jajca, odvil čašo od vratu steklenice, nalil žganja in ga ponudil vodniku.

Starec se je prekrizal, pil in rekel začuden: »Močna pijača je to! Iz česa je narejena?«

Grizel je dolgo in pridno svoj kos klobase. Po tretji čaši nama je pripovedoval: »Ni mogoče utajiti, ljubezniva gospoda, zgrešili smo pot. Kam naj gremo, ne vem. Sama vidita, kakšen je ta dolgočasni gozd. Smreka stoji ob smreki, nič ni prostora vmes, nobenega zraka ni, da bi se spoznali med njimi. Da sem prišel na glas, da sem najboljši poznavalec gozda, to so si ljudje izmislili, da me zasmehujejo, iz nesramnosti in zlobe. Začetek vsega tega je bila opica. Tu, veste, blizu nas je stanovala neka vdova iz Moskve. Imela je opico in ta prokleta živalica ji je nekoč ušla. Razumete, ta gozdna žival je videla drevje in si mislila: »Bogme, tu so me spravili nazaj v Avstralijo«. Pa skoči skozi okno in zbeži v gozd. Ženska joče in vplje: »Kdor jo ulovi, dobi deset rubljev!« Takrat je pomejilo deset rubljev kravo, ne pa opi-

co. Javil sem se z drugimi, da jo poiščemo, štiri dni in noči sem taval okrog radi te mrcine. Trmast sem bil in revščina me je k temu silila. Koliko sem takrat prehodil v tem gozdu, sam ne vem. Gotovo sem napravil kakih sto vrst. Beštijo, opico, sem kmalu našel, tekla za ujo in ji klical: »Ks, ks, Maška, Maška!« Ona pa je skakala od drevesa do drevesa, me dražila, pačila obraz in bevskala kakor mlada lisica. Ptiči so jo zanimali porednico! Za njimi je tekala, a seveda se naši ruski ptiči ne dajo ujeti. Kljub svoji trmi sem se stvari naveličal in tudi lakota me je mučila, zakaj od jagod človek ni sit. Ljubega Boga sem prosil, naj ji da smrt! No, končno se je upehala, bil sem na preži na to grdo stvar, in ko je sedela na neki veji, sem jo dosegel s palico. Padla je na tla, lezla še malo dalje. Bal sem se jo vzeti v roke, mahnil sem še enkrat po nji, zacvilila je in je bila mrtva. No, dobro, vrag te vzemi, sem si mislil in jo odnesel. Z žensko stvar ni bila tako enostavna. Mesto desetih rubljev mi je dala sedemdeset kopajk. »Crknjene opice ne rabim«, je dejala. — V tem trenutku se je začelo moje trpljenje. Če so okradli cerkev, so prišli k meni in mi dejali: »Pojdi, Peter, ti poznaš gozd, poišči tatove!« Če komu ukradejo konje, me napodijo, naj jih iščem. Če pridejo lovci, jih moram spremljati. Tako se mi godi pozimi in

poleti. In vedno pravijo policijski pristav in drugi: »Ti poznaš gozd, ti ne umneži!« Pripravili so me do tega, da sem sam sebi verjel in se ogoljufal: jaz poznam gozd. Pogumno jo tudi mahnem vanj. Ko pa pridem v gozd, vidim, da ničesar ne poznam. Ljudem povedati, da ga ne poznam, bi bilo neprijetno. Koliko ljudi sem že vodil, sam ne vem števila. Prišel je učenjak iz Moskve in določili so me, naj mu pokažem gozd. Zame je bil učenjak nekaj sličnega kot opica, kljub temu, da je bil resen mož z brado. Hodil je in hodil, a kaj je pravzaprav hotel, nisem mogel razumeti. Vohal je po travah in rjovel. S trudom sem ga spravil do vasi Karačove, kjer se je rodil Ilija Muromec. Tri dni smo taval okrog. Zmerjal je in preklinjal. Usekal bi ga bil po glavi, tako sem ga bil že sit. Ah, jaz sovražim ta gozd! Same velike nepravilike imam z njim...

Poleg tega sem že od mladosti daljnoviden. V daljavo vidim dobro, a v bližini je vse, kakor da bi bilo zavito v meglo. Ker me je sram, dajem krivdo zajcu, kakor da me je zajec spravil s prave poti.

Pozneje, ko je bil že nekoliko pijan, se je dobrohotno nasmešnil s svojimi sivimi očmi, olupil jajce in rekel, kima joč z glavo: »Pred zajcem se seveda čutim krivega jaz!«

Maksim Gorki:

Vodnik

(Konec)

»Zakaj to mislite?« je vprašal vodnik. Začel je prihajati mrak, bili smo zelo utrujeni, tedaj nam je postalo jasno: zablili smo. Doktor je starca vljudno opozoril na to in dobil zanesljiv odgovor: »Bil sem že štiridesetkrat tu. Še eno vrsto, nato pridemo do kolovoza, ki vodi do kupa pepela. Ko ta kup obidem in pridemo zopet v gozd, bomo videli pred seboj že Murom«.

Govoril je mirno in šel naprej, ne da bi obstal. Napovedana pot se je zavlekla za celo uro. Kolovoz in kup pepela sta bila očitno tudi šla »nekoliko v stran«, kajti ostala sta nevidna. Zato pa smo prišli na majhen travnik, srebrni mesec je visel nad nami in svetil na kup osmojenih travov, med katerimi je ležala črna, zdrobljena cev napol razbite peč. Vse to je bilo podobno skrbno in marljivo izdelani risbi nenadarnega umetnika.

»Jaz sem že bil tu«, je dejal vodnik in se ozrl. »Tu je bila gozdarska čuvajnica.«

Doktor je spregovoril neveselo, a odločno: »Zašli smo!«

»Da, menda bo res«, je previdno pridrtil starec. Snel je čenico in se ozrl proti mesecu. »Zajec nam je križal pot in

Andreas Haukland:

Bonsakove povesti

Od vznožja Ojfelda pa tja do kopalskih kajut in mostov ob Blatnem jezeru je bil čoln ob čolnu, jadnica ob jadnici. Petsto vatlov je bil širok in četrtil milje dolg ves ta gozd jadrenikov. Rdeče in modre zastavice so mehko in mirno plapolale ter se druga drugi poklanjale.

Sodni sluga je odklonil, vsaj do drugega dne, da preišče vso to množino čolnov. Ponoči pa je vihar divje prihrumel skozi ozko grapo. Sunek za sunkom je prihrumel, se divje stiskal skozi ozko grapo ter rjovel tja proti fjordu. Zjutraj so ležali strežniki raztreseni daleč tja do deželi, tupatam podrt kozolec, streha na tleh poleg hiše.

Toda tam na reki je gozd jadrenikov izginil. Se vedno je ležal čoln poleg čolna, toda vsi prevrnjeni. Nekaj čolnov je vihar odtrgal in odnesel, nekaj pa obpečevju razbil. Še vedno so pa morali skakati s kilja na kilj čez reko.

Jessen na Nordnaesu se je zmagovito smejal, ko mu je sodni sluga povedal, da je »cigan« ponoči zunaj v čolnu.

Toda eden izmed kapitanov je drugega dne zagledal njegov prevrnjeni čoln, ki je plul tam zunaj v fjordu in na katerem je sedel »cigan«.

Posrečilo se mu je čoln obrniti. Jadrenik in jadro sta plula poleg njega. Predno se je naslednjega jutra zdanilo, je odjadrjal iz fjorda in potem proti jugu.

»Cigan« je nosil izjave občanarjev v usnje zavite na prsih pod suknjo. Krmar ga je spremil do Dröntheima. Od tam je šel v Kristijanijo. Tu je izročil izjavo, ki jo je podpisala skoro vsa vefsenska občina, uglednemu odvetniku.

In nekega dne so dobili Jessen in oblaki kakor iz jasnega neba obvestilo, da se mora zadeva znova presojati. Obravnavali so jo v vseh instancah. In konec je bil, da je bila cerkev prisojena občini. Deželnega predstojnika so odstavili, Jessena iz Nordnaesa pa obsodili na prisilno delo. Za svoje delo si je najel sužnje. Toda ob velikih praznikih vseh let je moral nositi navadno suženjsko obleko.

»Cigan« je od tega dne postal krotak. Nič več se ni norčeval. Vendar je pa še bolj lagal nego prej, posebno če je pravil o svojem velikem potovanju.

Če je srečal Jessena, ga je pa vendar le moral spomniti na cerkev. Tako je nekoč sedel na stopnicah nekega dvorca, ko je prišel mimo Jessen. Krasen mlad žrebec je bil privezan na dvorišču.

Jessen se je ustavil ter pozdravil gospodinjico, ki je prišla iz hiše:

»Lepa žival,« je rekel, »to bi pač tudi jaz rad imel!«

»Ha! Ha!« se je zasmejal »cigan«. — »Vsaj si tudi hotel imeti dolstadsko cerkev — pa je niso dobili?«

Od tedaj je prišlo v Bygdū v navado, da so rekli: Ti si tudi hotel imeti dolstadsko cerkev — pravi »cigan«, če je kdo hotel več imeti, nego je mogel doseči.

Sovražil je pa Jessen z Nordnaesa župnika.

V svoji veliki jezi je najel več fantalinov iz Drevja, da bi v cerkvi povzročili kraval.

Drevje je bila dolina, ki so jo morda na Vefsenskem prvo obdelali. Njeni prebivalci pa niso nič kaj marali za svoje

sosede in so živeli sami za se. Nosili so široke, raskave jopiče ter dolge palice.

Na binkoštni praznik, ko so v cerkvi pričeli peti slavnostni psalm, so pričeli fantalini iz Drevja tuliti neko novo pesem.

S psalmom so prenehali. Nova pesem je odmevala po cerkvi.

Vso to tolpo so kmalu nato obsodili na sramotni oder. Tri nedelje so morali stati ob sramotnem stebru pred cerkvenimi vrati z železnim stremenom okoli vratu. In vsa občina je morala pljuvati na nje. Tega pa mnogi niso storili.

Sramotni oder so kmalu nato podrl.

Podrlo ga je neko starejšo dekle, ki se je vdinjala ter od treh gospodarjev nenkrat sprejela aro. Dva sta jo tožila. In dekle je bilo obsojeno na sramotni oder. Toda ponoči je šla tja, izdrla steber ter ga vrgla v vodo.

Od tedaj ga niso več postavili.

Jessena iz Nordnaesa so vsi sovražili. In ko se je postaral, se ga je oprijela neka mistična groza. Ljudje so videli hudiča v podobi temnočnega prašiča semtertja dirjati med hišo in mostom njegovega dvorca. In ko je bil mrtev, so videli tisti, ki so bili na straži, da se je prikazala roka ter napisala na pokrov krste:

»Njegovo truplo je moralo umreti, v pekel z njegovo črno dušo, kajti grešniki morajo trpeti.«

Zjutraj je bila pisava izbrisana. Toda naslednjo noč se je zopet prikazala roka ter pisala. In še več noči po pogrebu je dirjal črni prašič ob vsaki mirni polnoči med hišami semtertja.

III.

Če se v severnih krajih domačin smeje, je to kakor pri otroku, v brezmiselnem veselju.

Toda iz vsega njegovega veselja je cutiti globoko žalost.

Ima kri in čute, rdeče, kakor preronec novo ustvarjene zemlje. In je senzitiiven kakor zadnji potomec starih, izumirajočih plemen.

Vsled tega je podvržen duševnim boleznim. In le malo je v severnih deželah ljudi, ki niso čutili diha te bolezni.

Tudi Bonsaku je pokazala parkrat v njegovem življenju svoj sikajoči jezik.

Ležal je v svoji postelji, star šest let. Njegova koža je bila rdeča in polna mehurjev. Prvič je bil tepen.

Dolgo je ležal. Od časa do časa se je obrnil. Polasčala se ga je mrzlica, ki mu je povzročala v grlu goitanje. Če se je valjal ter pri tem legel na občutljivi del svojega telesa, je jokal od bolečin. Toda takoj nato se je moral obrniti ter še enkrat občutiti bolečino zdaj-zdaj. Moral jo je občutiti. Vzbujala se mu je nekaka radovednost, kar mu je prijetno dražilo živce.

Dotikal se je z roko najbolj skeletnih mest. Hitro jo je odmaknil ter jo zopet in zopet tja polagal. In vsakokrat je bolj trdo in deli časa pritiskal z roko. Končno je zaspal. Spal je dolgo in dobro, toda zdaj pa zdaj ga je zopet spreletela ona drgetajoča mrzlica.

Po spanju je bil pa kakor zavrt v meko meglo, kakor da še vedno spi.

Dnevi so minevali. In koža je postajala mehka. Tudi bolečin ni imel več.

Tedaj je pričel sanjati, vedno zopet in zopet iste sanje. V sanjah je preživel vsako najmanjšo posamezno fazo kaznovanja: kako so mu obleko slekli, kako so dvignili šibo ter udarili z njo. In vselej je imel pri tem grozničav občutek.

(Dalje prihodnjic.)

**Moške srajce
spodnje
hlače
praktična darila!**

Prodaj

PRODAM

Iz proste roke stanovanjsko hišo 10 let davka prosto s tremi stanovanji (soba in kuhinja), gospodarskim poslopjem in velikim ograjenim vrtom. Vprašati Tržaška cesta 98 a v pisarni. 4059

LEPO POSESTVO
na prometnem kraju, 5 orolov zemlje, 10 minut od mesta, ugodno na prodaj. Ptuska cesta 11. 4057

LEPE MOŠKE OBLEKE
od 200.— do 600.— Dln na prodaj. Badlova ulica 7. 4052

KLAVIR
kratek, modern, skoraj nov, pancerplošča, krasen glas. prodam. Dopise: Holobar, Maribor, Taborska 7. 4019

v bogati izbiri

**Tekstilana
Büdefeldt**

Gospiska ul. 14

PRODAM

dobro ohranjeno omaro, železen, belo lakiran umivalnik ter preprogo zelo dobro ohranjeno. Dr. Vrstoškovca ulica 6. II. vrata 19.

Sobo odda

VELIKO SOBO
s štedilnikom in električno razsvetljavo oddam v najem mirni stranki. Tržaška cesta 98 a. 4058

DVA GOSPODA
sprejem na stanovanje v novo opremljeno sobo, vse sveže, na zahtevo tudi v celo oskrbo, pred železniškim prelazom, Tržaška cesta 20., II. nadst., desno. 4050

**Pižame,
triko perilo
primerno za vsakega gospoda**

Sobo išče

**OPREMLJENO SOBO S
ŠTEDILNIKOM**
išče starejša gospodična. Ponudbe pod »Snažnost« na upr. Večernika. 4010

IŠČEM SOBO
s celo oskrbo v bližini kolodvora. Pismene ponudbe z navedbo cene na upravo Večernika pod »Soba«. 4051

Razno

PODPISANI NAZNANJAM.
da nisem plačnik dolgov, katere bi naredila moja žena Antonija Kern od današnjega dne naprej. — Rošpah, dne 5. decembra 1932. — Josip Kern. 4056

samo dobre kakovosti

**Tekstilana
Büdefeldt**

Gospiska ul. 14

NASTAVKI

poniklani s steklenimi ploščami za izložbena okna se kupijo. Iv. Kravos, Aleksandrova 16. 3929

VSE MESTO

že govori, da se naicenejšo kupi in najboljšo proda v Grajski starinarni, Trg svobode 1. 3952

Zgubljeno

**DAMSKA ZLATA ZAPEST-
NA URA**

se je izgubila na poti od bolnice preko mosta. Glavnega trga, Vetrinjske ulice, Kopališke ulice, Aleksandrove ceste do Krčevine. Praprotnikove ulice. Ker je to drag spomin, prosim najditelja, da jo odda v upravi splošne bolnice v Mariboru. 4049

**Kravate,
ovratniki,
žepni robci,
nogavice
najnovejši vzorci**

Službo dobi

TAPETNIŠKEGA VAJENCA
takoj sprejme nasl. Ferdo Kuharja, Gospiska ulica 4. 4015

Obrtna dela

SEDAJ KO PRIHAJA ZIMA
in vaših koles ne boste več rabili, nudi se vam prilika, da jih pustite temeljito osušiti, emajlirati, ponikliti, vse kroglične ležaje zbrusiti, tako da bodo do prihodnje pomladi zopet popravljena, kakor nova. Shramba koles in motorjev čez zimo. Hitra postrežba. Zajemčeno in solidno delo. Brezkompromisne cene. Priporoča se mehanična delavnica Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ul. 14. Zadoštuje dopisnica, da pridemo na dom po kolo! 3889

vedno po najnižjih cenah pri

**Tekstilana
Büdefeldt**

Gospiska ul. 14

**Modno krojaštvo
'Elegance'**

Vekoslav Terzer
se je preselilo v
palačo g. Vlahoviča
Meljska cesta 2

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!

**Radi prezidave
skladišča**

na prodaj v
trgovini s
pohištvo

Ernest Zelenka

Ulica 10. oktobra št. 5

po zelo znižanih cenah:

30 spalnic
iz mehkega lesa
20 spalnic iz trdega lesa
20 jedilnic iz trdega lesa
20 oprem za kuhinjo
50 otoman, kakor tudi
madrace, žične vložke,
zavese, stole, mize itd.

ter vsakovrstno pohištvo

Kot plačilo sprejem tudi
hranilne knjizice! 3833

OTROCI.

odkod naj vzame Miklavžek
najlepša darila?

Z začarane police!

To je devet knjižic, polnih čudovitih pripovedk.

Bili so trije velikani...

Dolgouhi Jernelček,
Princesa v pomaranči,
Koko in druge živalske zgodbe,
Mihec in princ Lenuhar,
Čarobni studenec,
Božične pripovedke,
Vilinske gosli,
O srečnem krojačku.

Knjižice so izredno poceni.

Vseh dvet brošur stane le Din 70.—
vezane le Din 100.—, vsaka posamezna
pa broširana samo Din 12.—, vezana
Din 16.— 3980

Knjigarna tiskovne zadruga, Maribor

Aleksandrova cesta 13.

Najlepše razglednice

**mariborske,
umetne,
Salon de Paris**
i. t. d. kupujte v papirnici knjigarne

Tiskovne zadruga
Maribor, Aleksandrova 13